



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 31-07-2020

Αριθ. Πρωτ. : 81664 - 31-07-2020

ΕΥΚΕ: 1239

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο : 210 3742069
Fax : 210 3742063
Email : stateaid_unit@mnec.gr

Προς : **Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.**

Κλεισθένους 15, Αθήνα, Τ.Κ. 10552
(Ηλεκτρονικά)

**Θέμα: Διατύπωση γνώμης σχετικά με τρία σχέδια Πρόσκλησης υποβολής
προτάσεων στο πλαίσιο του Π.Ε.Π. Αττική 2014 – 2020.**

Σχετ.: Το από 29/07/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Υπηρεσίας σας.

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με το οποίο μας διαβιβάστηκαν τρία (3) σχέδια Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο (Α) «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία», (Β) «Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων» και (Γ) «Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας - Open Social Net», λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο των ανωτέρω αναφερόμενων σχεδίων πρόσκλησης, οι δράσεις αφορούν:

Α. «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία»

Μέσω της δράσης προτείνεται η προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις στην κοινωνική και αλληλεγγύα οικονομία προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η υλοποίηση παρεμβάσεων που :



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

- Στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.
 - Ενσωματώνουν «κοινωνική ωφέλεια» δηλαδή, εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα
 - Αξιοποιούν την κοινωνική καινοτομία (δηλαδή παραγωγή προϊόντων ή/και παροχής υπηρεσιών, που αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, στη συμφιλίωση παραγωγής και κατανάλωσης, στην εναρμόνιση προσφοράς και ζήτησης και στη διαμόρφωση νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων βασιζομένων στη συλλογικότητα και στην ισοτιμία).
- Αφορούν σε εραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή «κοινωνικής ένταξης», όπως προσδιορίζονται στο Άρθρο 2 του Ν.4430/2016 περί Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας.

Συγκεκριμένα,:

- Δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών.
- Κοινωνικές Υπηρεσίες Γενικού Συμφέροντος, προσβάσιμες σε όλους, που προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ομάδες όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική στέγαση, την κοινωνική σίτιση, την παιδική φροντίδα, τη μακροχρόνια φροντίδα και τις υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής.
- Δραστηριότητες Κοινωνικής Ένταξης που αφορούν στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες και τις ειδικές ομάδες.

Β. «Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων»

Το αντικείμενο της δράσης περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων των ωφελουμένων με στόχο την προώθησή τους στην απασχόληση μέσω ενεργειών οι οποίες κινούνται σε δύο βασικές κατευθύνσεις :

ι) Στην παροχή συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών και εξατομικευμένων παρεμβάσεων πριν την προώθηση στην απασχόληση ατόμων που προέρχονται από τις ευπαθείς ομάδες της περιοχής παρέμβασης της ΒΑΑ/ΟΧΕ. Θα παρέχονται υπηρεσίες στο πλαίσιο της διεύρυνσης των παρεμβάσεων των Κέντρων Κοινότητας και σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αριθ. Δ14 /15834/237/8-4- 2019/ΦΕΚ 1344/Β' /19-4-2019 με θέμα «Καθορισμός προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας», που θα έχουν στόχο την προετοιμασία και την παρακολούθηση της

προώθησης των ανέργων και των νέων στην αγορά εργασίας μέσω παράλληλων δράσεων κοινωνικοποίησης.

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η βελτίωση δυνατοτήτων κι επιλογών πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προώθησης στην απασχόληση, μέσα από την διεύρυνση και των παρεχόμενων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας που συμβάλουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων, σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων. Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται αφορούν :

- Δράσεις Εξατομικευμένης Προσέγγισης και γενικής συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας, υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού κ.α.
- Εξατομικευμένη προσέγγιση ως προς τη διάγνωση και καταγραφή των αναγκών και των δυνατοτήτων των ανέργων που ανήκουν στις Ευπαθείς Ομάδες και των νέων.
- Υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα κοινωνικής ενδυνάμωσης.
- Παροχή ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με τις παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.
- Ενημέρωση για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή/και εκπαίδευσης ενηλίκων (δια βίου μάθηση, κα).
- Παροχή συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης σε παιδιά, ενήλικες και οικογένειες.
- Ενημέρωση για δυνατότητες εξειδίκευσης, μέσω κατάρτισης, εκπαίδευσης, μεταπτυχιακών σπουδών κ.λπ.
- Αξιοποίηση δικτύου επαφών και επικοινωνίας με παραγωγικούς φορείς και εργοδότες στην περιοχή παρέμβασης.

Η δράση δεν αφορά στη συγκρότηση νέων κοινωνικών δομών, αλλά παροχή υπηρεσιών επιτόπου υποστήριξης των ωφελούμενων σε κάθε Δημοτική Ενότητα, με διευρυμένο ωράριο, είτε κατ' οίκον, είτε σε συγκεκριμένα σημεία αναφοράς μέσα από ένα δίκτυο κινητών μονάδων. Η δράση περιλαμβάνει υπηρεσίες διάγνωσης, ενδυνάμωσης, αναγνώρισης αναγκών κι ενημέρωσης ωφελουμένων. Η υποδράση Α θα υλοποιηθεί με σύναψη Δημόσιας Σύμβασης.

ii) Στην εφαρμογή καινοτόμων υπηρεσιών, κατ' οίκον φροντίδας, για άτομα που αφενός ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και αφετέρου έχουν την ευθύνη της φροντίδας μελών της οικογενείας τους όπως ηλικιωμένοι, χρόνιοι πάσχοντες, απεξαρτημένοι, άτομα από ιδρύματα αποφυλακισμένοι, κλπ, με απώτερο στόχο την αποδέσμευσή τους και την ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση εναρμονίζοντας την οικογενειακή και την επαγγελματική ζωή.

Πρόκειται για την υλοποίηση υποστηρικτών υπηρεσιών που στοχεύουν έμμεσα στη βελτίωση της δυνατότητας προώθησης στην απασχόληση, ατόμων που είναι επιφορτισμένα με τη φροντίδα κι επιμέλεια εκείνων των μελών του οικογενειακού περιβάλλοντος που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Η δράση περιλαμβάνει την κατ'οίκον εξυπηρέτηση ή και την απομακρυσμένη φροντίδα των ατόμων που χρήζουν βοήθειας σε ευέλικτο χρόνο καθ' όλη τη μέρα και σε συνδυασμό με τις εργασιακές ανάγκες των έμμεσα ωφελούμενων των υπηρεσιών. Η υποδράση Β θα υλοποιηθεί με αυτεπιστασία.

Γ. «Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας - Open Social Net»

Η δράση Open Social Net εστιάζει στον ενιαίο σχεδιασμό των υπηρεσιών με σκοπό τη μέγιστη αποτελεσματικότητα κι έμφαση στην κοινωνική ένταξη και την απασχόληση. Αφορά στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου αλληλεγγύης και κοινωνικής προστασίας στο οποίο θα ενταχθούν λειτουργικά όλες οι αρμόδιες Διευθύνσεις, Δομές και Νομικά Πρόσωπα του Δήμου και τρίτων φορέων. Αναμένεται να αποτελέσει σε επίπεδο γειτονιάς, τον επιχειρησιακό βραχίονα λειτουργικής διασύνδεσης, συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, πρόληψης του κοινωνικού αποκλεισμού, ανάπτυξης καινοτόμων δράσεων απασχόλησης καθώς και άμεσης παρέμβασης για την αντιμετώπιση έκτακτων κοινωνικών φαινομένων.

Ο μηχανισμός αποσκοπεί:

- α) στη χαρτογράφηση και διασύνδεση των διάσπαρτων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών μεταξύ του Δήμου, της κοινωνίας των πολιτών και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα,
- β) στη στοχευμένη διεύρυνση των υπηρεσιών και των ωφελούμενων,
- γ) στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών κοινωνικής καινοτομίας (σε χωρικό και θεματικό πεδίο),
- δ) στην αποδοτικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων,
- ε) στην ενεργητική κοινωνική ένταξη και
- στ) στην υλοποίηση δράσεων άμεσης κοινωνικής παρέμβασης.

Οι παρεμβάσεις του Open Social Net θα διασφαλίσουν την ανάπτυξη ενός ομογενοποιημένου μοντέλου παροχής κοινωνικών υπηρεσιών στην Αθήνα, βασισμένο σε εργαλεία – μεθοδολογίες και δεδομένα που θα συλλέγονται από το πεδίο και θα αναδεικνύουν τις ανάγκες έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της ελλειμματικής πρόσβασης των πολιτών σε κοινωνικές υπηρεσίες και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η δράση θα υλοποιηθεί με αυτεπιστασία και θα έχει διάρκεια 36 μήνες.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι ο Δήμος Αθηναίων και Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ.

2. Από τα περιεχόμενα των υποβληθέντων σχεδίων, προκύπτει ότι το αντικείμενο τους είναι γενικό και **δεν μπορεί να προσδιοριστεί με σαφήνεια, από τις Προσκλήσεις, αν οι αναφερόμενες υπηρεσίες συνιστούν ή όχι οικονομική δραστηριότητα, δεδομένου ότι μπορεί να υπάρχει σχετική αγορά και να υπάρχουν και άλλοι παράγοντες οι οποίοι προτίθενται και δύνανται να παράσχουν τις περιγραφείσες υπηρεσίες.** Συνακόλουθα, ο Δικαιούχος της χρηματοδότησης που θα παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το

νομικό καθεστώς που τον διέπει, τον τρόπο χρηματοδότησής του και από το εάν ο χαρακτήρας του είναι ή όχι κερδοσκοπικός, εφόσον ασκεί οικονομική δραστηριότητα, θεωρείται επιχείρηση. Υπενθυμίζεται επίσης ότι, κατά πάγια νομολογία, ως οικονομική νοείται κάθε δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε ορισμένη αγορά. Έτσι, ενδέχεται και το ίδιο Δημόσιο ή ένας κρατικός φορέας να ενεργεί ως επιχείρηση. Η απάντηση στο ερώτημα εάν υφίσταται μια αγορά για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται σε κάθε κράτος μέλος. Αντιθέτως, δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ο οποίος θα δικαιολογούσε την εφαρμογή των σχετικών με τον ανταγωνισμό κανόνων της Συνθήκης ΛΕΕ, οι δραστηριότητες που συναρτώνται με την άσκηση προνομίων δημόσιας εξουσίας. Εάν δεν υφίσταται η έννοια της επιχείρησης, ως ανωτέρω, δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση.

3. Με βάση την ανωτέρω περιγραφή των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση πράξεων, πρέπει στο διατακτικό της πρόσκλησης να προστεθεί το θεσμικό πλαίσιο των κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το οποίο δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι υποβληθείσες προτάσεις έργων και συγκεκριμένα:

- i. Η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- ii. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – ΓΑΚ).
- iii. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας «De Minimis».
- iv. Η Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).
- v. Ο Καν. 360/2012 (De Minimis ΥΓΟΣ).
- vi. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (11-1-2012) σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C8/02).

- vii. Η με αρ.πρ. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-08-2017 επιστολή της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων
- viii. Το υπ' αριθμ. 115150 / ΕΥΚΕ 4023 / 02.11.2016 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού / ΕΥΚΕ «Οδηγίες αναφορικά με την Αξιολόγηση πλήρωσης του Κριτηρίου Συμβατότητας των Πράξεων με τους κανόνες Κρατικών Ενισχύσεων» και την επισυναπτόμενη Λίστα Ελέγχου περί ύπαρξης Κρατικής Ενίσχυσης.

4. Προκειμένου να γνωμοδοτήσουμε για τη συμβατότητα εκάστου έργου με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, κατ' εφαρμογή της με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ, **είναι απαραίτητο να μας αποστείλετε προς έλεγχο και γνωμοδότηση για την κάθε υποβληθείσα πρόταση ξεχωριστά** όλο το υποστηρικτικό υλικό καθώς και συμπληρωμένη τη λίστα ελέγχου για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης (σημείο 3.vii ανωτέρω).

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.